

Any de neu, any de... més val deixar-ho córrer

Contra el que pensen els poetes, la neu pot ésser també negra i vermella

La gent lleugerament documentada, creurà segurament que la neu és un fenomen meteorològic. Però, s'erron de mig a mig. La característica del fenomen és, entre altres, la seva raresa. Per exemple, és un fenomen, un govern sincerament pacifista. Un altre fenomen, seria un aviador espanyol en l'exèrcit de Franco.

La neu potser era un fenomen uns anys enrera. Enguany, però, ha perdut tota qualitat fenomènica. La neu és gairebé el nostre pa de cada dia. Un pa una mica massa blanc i massa abundant, per a semblar-se realment al pa que mengem.

Després, una altra de les característiques del fenomen, és que fan pagar per a veure'l. La dona amb barba, la «cabeza parlante», etc. Per a veure aquests fenòmens, heu de pagar dos rals (o uns vals equivalents) a la guixeta d'una barraca de fira. En canvi, la neu, l'ensenyen de franc. En teniu prou en sortir al carrer i agafar-vos fort, per a no reliscar. Immediatament, si no porteu paraigua, quedareu tot blanc, convertit en una mena d'anxova en salmorra.

Destruïda la llegenda relativa al caràcter fenomènica de la neu, tirarem endavant aquesta informació alegro-científica, destinada a escalfar els ànims, una mica refredats per les freqüents nevades de l'hivern 1937-38.

LA NEU I LA RADIO

En el ram de l'agricultura, els tècnics asseguren que la neu és beneficiosa als terrenys. En fondre's, la neu penetra més lentament en la terra, evitant així la radiació nocturna.

Vetací com, en el capítol de la neu, hem trobat l'explicació que el Queipo de Llano hagi donat fi a les seves «charlas». La neu impossibilita la radiació nocturna. I és natural: ¿qui és, per feixista que sigui, que en aquestes crues nits d'hivern s'estarà al costat de la ràdio, esperant sentir «Radio-Sevilla», quan a quatre metres hi té el llit amorós que

l'espera, quan a dintre el llit hi té la dona, encara més amorosa, que també l'espera?

«Radio-Sevilla» és una flor d'estiu. Els queipos, quan arriba l'època de les nevades, no surten del refugi. No fos cas que els toqués una bomba republicana. I la cinquena columna barcelonina, sota el fred rigorós, deserta «Radio-Sevilla», car el temps no està per a prendre orxates a la Rambla de Catalunya.

La neu, segons els agricultors, destrueix també molts paràsits. Però, això deu ésser quan neva poc. Quan neva tant com enguany destrueix paràsits i «speakers». Almenys, així ho demostrà el silenci del Queipo de Llano, l'heroic general, Cavaller de l'Ordre del Microfon, vencedor de cent mil combats contra els altres paràsits, els de la ràdio.

LA PURESA S'EMBRUTA

El color de la neu és blanc brillant o lleugerament blavenc. Ací, els físics menteixen descaradament. Qualsevol ciutadà barceloní us podrà dir quin és l'autèntic color de la neu: un color d'italià-com-fuig (o, tal com es deia abans, de gos-com-fuig). És un color que no hi ha per on agafar-lo, de fàstic que fa.

Es necessita ésser poeta, un Peman qualsevol, per a entusiasmar-se amb la blancor de la neu. Tot això del «suave armiño de la nieve», són històries. Són quatre cantamanyanes els qui inventaren que la puresa és blanca com la neu. La puresa, ja fa temps que ha deixat d'ésser blanca. S'ha pasat una camisa negra, i s'ha fet feixista, desenganyada de veure el malament que la tractaven els règims democràtics.

Al món ja no queda res de color blanc. La innocència està completament perduda. El colom de la pau, ja hi ha qui l'ha caçat, i hom tem que ja l'han fet amb arròs, tal com ha passat amb tants altres germans seus que posaven una nota d'encís en els passeigs i places barcelonines. L'arròs aquest, fet amb el

colom de la pau, se'l deu haver menjat ja l'almirall Suetsugu, amb l'ajuda d'aquells escuradents amb què els orientals es mengen l'arròs. (No ho hem vist mai. Parlem per referències.)

Una altra de les coses curioses de la neu, és el procediment per a esbrinar quina és la seva alçària. El lector deu imaginar qui sap quines màquines complicades... Doncs, no, senyors. Simplement: hom agafa un bastó graduat en centímetres i l'enfonsa en la capa de neu. «Voilà». Aquests físics se les empesquen totes.

Ahl, una observació: no us oblideu el bastó plantat en la neu. No és pas que porti pega, però sempre és un bastó perdut. I el bastó, si en totes les èpoques fa el seu servei, en l'agitada època actual gairebé és article de primera necessitat, per allò de la garrotada seca.

NEVA QUE NEVARAS

Deixant unes matèries tan àrides, car el nostre lema és el de «instruir deleitand», passarem a ocupar-nos de l'aspecte anecdòtic de la neu.

En algunes ocasions cauen nevades terribles. L'any 1850, per exemple, es feu memorable a Europa per aquesta circumstància: la neu adquirí una espessor de 45 peus en el mont de Sant Bernhard. La qual cosa vol dir que, de cop i volta, a la terra li va sortir una pell tan gruixuda, que rieu-vos vosaltres de la pell gruixuda de les respectives cases del «si-

gnor» Grandi i de «herr» Ribbentrop, els dos diplomàtics que, a frescos, dubtem que els superi cap nevada.

En aquesta famosa nevada de l'any 50, moltes regions italianes restaren cobertes de neu, especialment Nàpols. Segurament va gelar-se el famós soldat de Nàpols. Ha estat inútil que, després, el «duçe» intentés fer reaccionar els seus soldats. Aquests encara no s'han refet de la nevada aquella. Només entren en reacció, si hom els canvia de clima. Així, les històries parlen que una vegada a Adua (clima abissini), una altra vegada a Caporetto (clima austriac), i una altra vegada a Guadalajara (clima espanyol), els soldats italians entraren finalment en calor, i empengueren manta carrera que ha sorprès tots els naturalistes que es dediquen a estudiar aquesta mena de fenòmens.

La neu cau a vegades en volves tan apretades, que darrera dels primers termes formen un vel blanc que ofusca la vista. El fenomen ja és conegut a casa nostra. Va ocórrer, per exemple, ara fa dos anys, el 16 de febrer del 1936. Les dretes cregueren que aquella mà de paperetes republicanes que queien a les urnes eren volves de neu. I llur vista en fou ofuscada. I, pobretsi, santa Llúcia i l'exèrcit republicà tenen cura d'anar-los retornant la vista, que perderen el 19 de juliol d'aquell mateix any.

La nevada més forta que hom ha conegut a Brusselles ha estat la dels dies 16 i 17 de febrer del 1843. ¿Ha

observat el lector que sempre neva a l'hivern? Es un fet ben curiós, que no volem deixar de remarcar. Bé, doncs: aquesta nevada de Brusselles tingué la virtut de gelar totes les cols. D'una col tan petita com és una col de Brusselles, en demanaven quatre i cinc francs belgues.

El lector potser opinarà que les cols del Prat, el que és pel preu, ja fa temps que estan gelades, sense esperar a què nevi.

ELS QUE HO VEUEN NEGRE

Entre els diversos fenòmens anormals de la dinàmica atmosfèrica hi ha el de les nevades negres. Pel gener del 1911, per exemple, queia a prop de Berna una nevada que recobrí aquell país d'una capa negra.

El fet fou una catàstrofe pels poetes, pels periodistes i altres professionals del lirisme. Els tòpics del «blanco sudario» i altres, restaren inservibles, colgats per la neu negra.

Les persones irreverents, dirien que quan la neu que cau és negra, és que els àngels s'hi defequen. Però nosaltres ens guardarem com d'escaldar-nos d'insinuar teories meteorològiques tan peregrines. La neu negra, segons els entesos, prové de la pols volcànica, aixecada a grans altures pel vent, transportada pels corrents atmosfèrics i confosa amb la neu que es precipita en les regions alpines.

Les nevades negres coincideixen freqüentment amb les èpoques de les grans erupcions volcàniques, segons diu la tradició. Però ací, els tradicionalistes han fallat una vegada més. Primerament, han fallat de «goga» amb la crisi romanesa. Després, han fallat de blanca en la qüestió de la neu. Perquè, si fos veritat que en els períodes d'erupcions volcàniques la neu cau al calor negre, Barcelona en aquests moments seria més negra que el cutis del boxador Alf. Brown. Perquè, vivim o no vivim damunt d'un volcà?

Podria ésser, també, que vivíssim

damunt d'un volcà i la neu no se n'hagués adonat. I que per això hagués caigut blanca, amb aquella santa innocència. Tampoc s'adonen que viuen damunt d'un volcà els governs de París i Londres.

INFLUENCIES ESTRANYES, NO!

Quan damunt de la neu s'hi desenrotllen en gran quantitat els hidròfits, aleshores la neu no és blanca ni negra, sinó roja...

Bol ja veiem com el lector feixista (L'ESQUELLA té alguns lectors feixistes. Lectors, no compradors, car per a no facilitar-nos el discret i elemental negoci que suposa l'editar el setmanari, aquests feixistes ens lleixen de gorra), ja veiem com aquest lector, salta, i diu:

—Naturalment! Neu roja... Ja ho suposava jo!

No s'hi val a fer el viu. Això de la neu roja és una afirmació dels meteorològics. Voler suposar que les nevades que han caigut enguany damunt de Barcelona són roges, és denunciar el pacte de no intervenció.

L'ESQUELLA, amb tota la força del seu badall, surt al pas d'aquests rumors que pretenen que les nevades actuals han estat una imposició soviètica damunt del govern espanyol. Aquestes males lengües asseguren que els russos, posats a unificar, han volgut unificar el clima. I que per això ens han substituït el nostre magnífic Mediterrani pel seu cel grisós, i la verdor de les nostres muntanyes i de les nostres valls per les blanques estepes de la Sibèria.

Però, nosaltres, ni que se'ns prengui per trotsquistes, afirmem que la República espanyola defensarà la seva independència meteorològica contra tots i contra tothom.

Les nevades d'enguany han estat una «francesilla» del temps. Esperem que no tornarà a ocórrer, i si el temps persisteix a fer l'incontrolat, l'enviarem a un Tribunal d'Urgència.

PERE GALLARI

